

BOJIŠČE PRI TANNENBERGU

Grunvaldske slavnosti v Krakovu.

Spisal dr. Leopold Lénard.

(Konec.)

Dasiravno so imele grunvaldske slavnosti predvsem poljski značaj in so bile pravzaprav zasebno slavje rodbinskega značaja, je vendar prihitelo na slavnostne dni v Krakov tudi več zunanjih gostov, ki so bili od poljskega občinstva prav prisrčno sprejeti. Omenil sem že, da so prišli voditelji ruske opozicije, poslanec Rodičev, najboljši govornik ruske dume, zvani ruski Mirabeau, Stahovič, profesor Pogodin, general in poslanec Babjanski in drugi. Bila je deputacija Ogrov s poslancem Nagyjem na čelu, ki so bili istotako od Poljakov povsod navdušeno pozdravljeni. Nekateri Slovani so zamerili Poljakom, da so tako navdušeno sprejemali Madžare. Toda pomisliti je treba, da vežejo Poljake z Madžari marsikatero zgodovinske vezi in še leta 1848. se je mešala poljska in madžarska kri na bojnem polju, medtem ko ni nobenih takih zgodovinskih momentov, ki bi družili Poljake z drugimi Slovani. Obratno so imeli ravno z Rusi Poljaki največje zgodovinske obračune, ki deloma še sedaj niso zaključeni. Ne moremo zahtevati, da bi ideja slovanske vzajemnosti takoj prodrila do narodove duše poljske, ako ona nima podlage niti v zgodovini, niti v obstoječih razmerah poljskega naroda. Najprej je treba ustvariti take razmere, da bo vzajemnost slovanska za Poljake postala praktična potreba ali da jim bo vsaj obetala realne koristi in potem bo tudi prodrila do duše naroda. To pa sedanja moskalofilska oblika slovanske vzajemnosti nikakor ni bila. Slovansko gibanje se je doslej obračalo v takih mejah, da se Poljaki nikakor niso mogli njemu pridružiti.

Izmed drugih Slovanov so bili navzoči predstaviteljstva slovanskih mest Prage, Ljubljane in Zagreba, zastopniki slovenskega državnozborskega

kluba in kluba katoliškonarodnih Čehov ter zastopniki katoliškonarodnega dijaštva češkega, slovenskega in hrvaškega. Poleg tega je bilo navzočih še nekaj Čehov in Slovencev. Prišlo je tudi nekaj francoskih in angleških časnika. Zastopnik francoskega dnevnika „Figaro“ in dvoje angleških pisateljic, gospa Baskerville in gospa Alma-Tadema, so govorili dosti dobro poljsko. Zadnje imenovana gospa je predstavila Slovackega na angleški jezik.

Predvečer pred grunvaldskimi slavnostmi je bil rout v salonu umetniškoliterarnega kluba na čast došlim pisateljem in časnika. Navzoč je bil skoraj ves poljski umetniški in literarni svet in zabava je bila jako živahna. Po odkritju spomenika je pa tudi mnogim Slovincem znani dr. Adam Dobošinski v svojem domu priredil obed, h kateremu je povabil v Krakovu navzoče slovanske goste. Pri tem privatnem banketu je vladalo jako prisrčno razpoloženje in izpregovorilo se je več toplih nagovorov.

V spomin na grunvaldsko zmago so Poljaki tekom leta priredili denarno zbirko v narodne namene, ki je tekom mesecev narastla na nekaj milijonov. Na dan odkritja spomenika je daroval knez Evgen Lubomirski 40.000 K kot dar grunvaldski, in sicer s posebnim namenom, naj bi se na krakovskem vseučilišču ustanovila stolica litevskega slovstva in zgodovine.

Popoldne po odkritju grunvaldskega spomenika so se vršile ljudske zabave v Jordanovem in v Krakovskem parku. Ogromni Jordanov park je bil prepoln ljudskih množic iz vseh delov Poljske. Barvnost ljudskih noš je bila čarobna in veseli praznični nastroj se je razlival vsepovsod. Zvečer je bila na Visli ljudska zabava, ki se vrši v Krakovu že od